

MỞ RỘNG VÀ PHÁT TRIỂN HOẠT ĐỘNG PHỤC VỤ CỘNG ĐỒNG TRÊN CƠ SỞ LIÊN KẾT ĐÀO TẠO HỆ GDNN - GDTX TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP QUẢNG NINH

Phạm Anh Mai*, Nguyễn Thị Mai Hương, Nguyễn Thu Hương

Trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh

*Email: maiphuongkietthao@gmail.com

TÓM TẮT

Giáo dục thường xuyên là nơi nối lại quá trình học tập của học sinh không thi hoặc không đỗ vào các trường THPT công lập, là nơi bổ sung kiến thức và hoàn thiện kỹ năng, thái độ, phẩm chất để con người được phát triển hài hòa, phù hợp với sự phát triển của xã hội. Giáo dục thường xuyên được thực hiện tại cơ sở giáo dục thường xuyên, cơ sở giáo dục phổ thông, cơ sở giáo dục nghề nghiệp, cơ sở giáo dục đại học, cơ sở văn hóa, tại nơi làm việc, cộng đồng dân cư, qua phương tiện thông tin đại chúng và phương tiện khác. Như vậy Giáo dục thường xuyên được coi là một hình thức giáo dục phù hợp với xu thế giáo dục mới, đó là xã hội hóa giáo dục, xây dựng "xã hội học tập, học tập suốt đời", làm nền tảng cho việc đào tạo nguồn nhân lực phát triển đất nước. Trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh liên kết với Trung tâm GDNN-GDTX Đông Triều và trường Cao đẳng Việt - Hàn Quảng Ninh quản lý và dạy văn hóa hệ THPT theo chương trình GDTX kết hợp học nghề đã tạo điều kiện cho nhiều học sinh trong độ tuổi đi học được tiếp tục học tập, làm chủ kiến thức, có cơ hội tìm kiếm việc làm.

Từ khóa: giáo dục nghề nghiệp, giáo dục thường xuyên, người học, quản lý.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

1.1. Những vấn đề chung về GDNN-GDTX

Giáo dục thường xuyên (GDTX) giúp mọi người vừa học vừa làm, học liên tục, học suốt đời nhằm hoàn thiện nhân cách, mở rộng hiểu biết, nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn, nghiệp vụ để cải thiện chất lượng cuộc sống, tự tạo việc làm và thích nghi với đời sống xã hội, góp phần xây dựng xã hội học tập.

Một trong những nội dung chương trình GDTX là chương trình giáo dục để lấy văn bằng của hệ thống giáo dục quốc dân. [1]

Giáo dục nghề nghiệp (GDNN) là một bậc học của hệ thống giáo dục quốc dân nhằm đào tạo trình độ sơ cấp, trình độ trung cấp, trình độ cao đẳng và các chương trình đào tạo nghề nghiệp cho người lao động, đáp ứng nhu cầu nhân lực trực tiếp trong sản xuất, kinh doanh và dịch vụ, được thực hiện theo hai hình thức đào tạo chính quy và đào tạo thường xuyên. [2]

Hiện nay với nhu cầu phát triển và nhu cầu của giáo dục tại Việt Nam thì giáo dục dạy nghề có thể được thực hiện ở các bậc giáo dục trung học và sau trung học, giáo dục phổ thông và trình độ cao hơn. Như đối với chương trình giáo dục bậc trung học phổ thông thì việc giáo dục nghề được đưa chung vào chương trình giảng dạy kèm theo để giúp học sinh học được một số kỹ năng cũng như định hướng được nghề nghiệp tương lai của mình sau này.

1.2. Đặc điểm chung về đối tượng tuyển sinh

Trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh đóng trên địa bàn Đông Triều, khu vực có sự tồn tại của 02 Trường THPT công lập lớn, 02 trường THPT dân lập nên có sự cạnh tranh gắt gao về tuyển sinh. Hầu hết các em không thi hoặc không trúng tuyển vào các trường THPT công lập trên địa bàn hoặc có những lí do đặc biệt mới đăng kí vào hệ GDNN-GDTX do đó chất lượng học sinh đầu thấp cả về nhận thức và ý thức.

Trong số học sinh đăng kí học hệ GDTX tại trường, nhiều gia đình có hoàn cảnh kinh tế khó khăn, nhiều học sinh có hoàn cảnh gia đình đặc biệt điều đó cũng ảnh hưởng đến sự phối hợp trong công tác giáo dục, đào tạo học sinh.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Đôi nét về hệ GDNN-GDTX tại Trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh

Hiện tại, Trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh liên kết quản lý và dạy văn hóa hệ THPT theo chương trình GDTX với Trung tâm GDNN-GDTX Đông Triều; liên kết đào tạo nghề với trường Cao đẳng Việt - Hàn Quảng Ninh.

Theo quy định của Sở GDĐT Quảng Ninh, chuyên môn giảng dạy các môn học sẽ do Trung tâm GDNN – GDTX Đông Triều chịu trách nhiệm quản lý, từ kế hoạch môn học, phân phối chương trình, hồ sơ, sổ sách của giáo viên đến kế hoạch kiểm tra giữa kỳ, cuối kỳ của các khối lớp đều thực hiện theo kế hoạch của TT GDNN – GDTX Đông Triều.

Đối với hệ GDNN công tác quản lý chuyên môn sẽ do Trường Cao đẳng Việt - Hàn Quảng Ninh phối hợp với Trung tâm Đào tạo nghề quản lý theo quy định. Chương trình đào tạo, kế hoạch giảng dạy, văn bằng sẽ do trường liên kết cấp.

Nhà trường thực hiện đúng chính sách hỗ trợ học nghề thuộc danh mục nghề khuyến khích đào tạo [3] và hỗ trợ học phí cho học viên giáo dục thường xuyên [4] theo nghị quyết của HĐND tỉnh Quảng Ninh.

2.2. Công tác tuyển sinh, đào tạo

Công tác tuyển sinh do Trung tâm Đào tạo nghề phối kết hợp với phòng, khoa và các cá nhân liên quan để thực hiện. Địa bàn tuyển sinh là các trường THCS trên địa bàn thị xã Đông Triều và các xã lân cận thuộc các tỉnh Hải Dương, Hải Phòng.

Công tác duyệt chỉ tiêu tuyển sinh vào lớp 10 tại Sở GD&ĐT Quảng Ninh do Trung tâm GDNN-GDTX Đông Triều thực hiện theo quy định.

Kết quả tuyển sinh 4 năm gần đây (từ năm 2019 đến năm 2023) được thể hiện trong bảng 1.

Bảng 1. Kết quả tuyển sinh 4 năm học từ 2019-2023

Năm học	Kết quả tuyển sinh		Quy mô học sinh	
	THPT	GDNN	THPT	GDNN
2019-2020	44	51	99	103
2020-2021	82	87	167	169
2021-2022	95	98	205	219
2022-2023	112	114	262	264

[Nguồn: Báo cáo Tại hội nghị về công tác phối hợp, liên kết đào tạo hệ GDNN-GDTX tại trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh, ngày 15/3/2023]

Công tác giảng dạy do giảng viên Nhà trường thực hiện đảm bảo các yêu cầu về giáo dục phổ thông, giáo dục nghề nghiệp, ngoài ra Nhà trường còn hợp đồng thỉnh giảng với một số các giáo viên tham gia giảng dạy các môn Văn, Sinh, Địa.

Chất lượng đào tạo GDNN-GDTX tại Trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh trong giai đoạn 2019-2022 được thể hiện ở bảng 2.

Bảng 2. Kết quả đào tạo 3 năm học từ năm 2019 đến 2022

Trình độ đào tạo (Hệ đào tạo)	Tổng số HS	Chất lượng									
		Xuất sắc-Giỏi		Khá		Trung bình khá		Trung bình		Yếu - Kém	
		SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
Năm học 2019-2020											
GDNN	103	0	0,0	20	19,4	23	22,3	57	55,3	3	2,9
GDTX	99	2	2,0	31	31,3	-	-	62	62,6	4	4,0
Năm học 2020-2021											
GDNN	169	0	0,0	51	30,2	42	24,9	70	41,4	6	3,6
GDTX	167	3	1,8	52	31,1	-	-	97	58,1	15	9,0
Năm học 2021-2022											
GDNN	219	0	0	43	19,6	84	38,4	89	40,6	3	1,4
GDTX	205	4	2	75	36,6	-	-	105	51,2	21	10,2

[Nguồn: Báo cáo tại Hội nghị về công tác phối hợp, liên kết đào tạo hệ GDNN-GDTX tại Trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh, ngày 15/3/2023]

3. KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN

3.1. Khả năng đáp ứng yêu cầu học tập và phục vụ cộng đồng

Công tác tư vấn tuyển sinh đã thực hiện đúng hướng, thông tin tuyển sinh của nhà trường đã đến được với người dân; họ đã thấy được lợi ích và vai trò của hệ GDTX trong hệ thống giáo dục quốc dân; Cùng với đó nhận thức của người dân cũng thay đổi về văn bằng cũng như điều kiện học tiếp của người học sau khi tốt nghiệp THPT theo chương trình GDTX. Do đó số lượng người học đăng kí vào trường liên tục tăng trong 3 năm vừa qua. Việc tăng quy mô hàng năm đã đáp ứng nhu cầu học tập của người học, ngoài ra lượng học sinh khi tham gia vào học tập sẽ giảm tình trạng bỏ học, cũng như giảm tệ nạn xã hội ở lứa tuổi này trên địa bàn.

3.2. Ý thức tổ chức kỷ luật của người học được cải thiện

Với sự quản lý sát sao của Trung tâm Đào tạo nghề, sự quan tâm của đội ngũ GV/CN cũng như đội ngũ sư phạm nhà trường, các hiện tượng bất thường đều được phát hiện và xử lý kịp thời;

Người học được tham gia các hoạt động trải nghiệm, hoạt động văn hóa - thể thao do trung tâm Đào tạo nghề tổ chức sẽ nâng cao ý thức trách nhiệm với bản thân và tập thể, tránh xa các tệ nạn xã hội; ngoài ra học sinh hệ GDNN – GDTX còn được tham gia tất cả các hoạt động do nhà trường, Đoàn thanh niên, Hội Sinh viên trường tổ chức, trong môi trường ấy giúp các em hoàn thiện các kỹ năng xã hội cũng như cảm thấy vinh dự khi được so tài cùng các anh chị sinh viên. Kết quả của công tác quản lý, giáo dục học sinh hệ GDNN-GDTX được thể hiện ở kết quả rèn luyện tăng theo khối từ 10 đến 12.

3.2. Chất lượng giảng dạy đã từng bước được nâng cao

Đội ngũ giáo viên có trình độ chuyên môn cao, tâm huyết, có nhiều kinh nghiệm trong dạy chuyên môn; học sinh hệ GDNN - GDTX khi học trung cấp nghề tại trường được sử dụng cơ sở chất hiện có của nhà trường: phòng máy tính, các phòng thực hành, thí nghiệm với thiết bị phong phú, vật tư, vật liệu cấp thường xuyên từ đó người học hình thành và phát triển kỹ năng nghề

nghề, điều đó được thể hiện ở kết quả đào tạo nghề với tỉ lệ khá giỏi tăng, tỉ lệ yếu kém giảm hàng năm.

Vẫn còn những tồn tại và hạn chế, nhưng với những kết quả đã đạt được của hệ GDNN – GDTX tại trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh đã góp một phần trong nhiệm vụ phục vụ cộng đồng mà Nhà trường đang thực hiện. Đó là thay đổi cả một hệ nhận thức của người dân khu vực lân cận, giúp cho người dân được học thường xuyên trong một xã hội học tập, giúp cho những gia đình còn khó khăn về kinh tế vẫn có thể cho con đi học, giúp cho xã hội ngày càng nhiều học sinh ngoan và các em có điều kiện để tiếp tục học tập tại các bậc học cao hơn.

4. KẾT LUẬN

Việc tuyển sinh, phân luồng của các trường vẫn còn gặp nhiều khó khăn; nhận thức của người học, phụ huynh đối với GDNN-GDTX hạn chế, tâm lý coi trọng bằng cấp vẫn còn nặng nề, chưa có định hướng nghề nghiệp rõ ràng. Đối tượng tuyển sinh phần lớn có nhận thức và ý thức đầu vào thấp, một bộ phận không nhỏ kinh tế gia đình còn khó khăn hoặc hoàn cảnh gia đình đặc biệt.

Trong những năm qua, sự liên kết giữa 03 đơn vị: Trung tâm GDNN-GDTX Đông Triều, Trường Cao đẳng Việt Hàn Quảng Ninh và Trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh trong tổ chức đào tạo hệ GDNN-GDTX đã mang lại những kết quả nhất định. Công tác tổ chức quản lý đối với hệ GDNN-GDTX từng bước thay đổi, kinh nghiệm quản lý, giáo dục học sinh của đội ngũ sư phạm ngày thêm chuyên nghiệp, số lượng học sinh theo học tại trường tăng lên từng năm, chất lượng giáo dục, đào tạo cũng thay đổi theo từng khối lớp. Kết quả ấy cho thấy liên kết đào tạo hệ GDNN-GDTX tại Đại học Công nghiệp Quảng Ninh đáp ứng mục tiêu của Luật giáo dục 2019, việc dạy hệ THPT theo chương trình Giáo dục thường xuyên, giúp người học làm chủ kiến thức phổ thông, biết vận dụng hiệu quả kiến thức, kỹ năng đã học vào đời sống, có khả năng lựa chọn nghề nghiệp phù hợp với sở thích và năng lực; phát triển hài hòa các mối quan hệ xã hội, có nhân cách, đời sống tâm hồn phong phú, đóng góp tích cực vào sự phát triển của đất nước. Việc

tổ chức mở các lớp giảng dạy văn hóa kết hợp với dạy nghề tạo điều kiện cho người học có cơ hội tìm việc làm hoặc rút ngắn thời gian tiếp tục

học lên cao đẳng, đại học sau khi tốt nghiệp THPT, góp phần phân luồng học sinh sau THCS hiệu quả.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Luật Giáo dục 2019.
2. Văn bản hợp nhất 09/VBHN-VPQH ngày 31 tháng 12 năm 2015 Luật Giáo dục nghề nghiệp.
3. Nghị quyết số 310/2020/NQ-HĐND về việc ban hành chính sách hỗ trợ học nghề thuộc danh mục nghề khuyến khích đào tạo và hỗ trợ học phí văn hóa cho học sinh tốt nghiệp trung học cơ sở học tiếp lên trình độ trung cấp, cao đẳng trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh, giai đoạn 2021-2025.
4. Nghị quyết số 01/2022/NQ-HĐND về việc hỗ trợ học phí cho trẻ em mầm non, học sinh phổ thông, học viên giáo dục thường xuyên đang học tại các cơ sở giáo dục trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh năm học 2022 – 2023.

Thông tin của tác giả:

ThS. Phạm Anh Mai

Giám đốc Trung tâm Đào tạo nghề, Trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh
Điện thoại: +(84).921.521.075 - Email: maiphuongkietthao@gmail.com

ThS. Nguyễn Thị Mai Hương

Phòng Tài chính Kế toán, Trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh
Điện thoại: +(7).944. 689.883 - Email: nguyenmaihuong898@gmail.com

ThS. Nguyễn Thu Hương

Trung tâm Đào tạo nghề, Trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh
Điện thoại: +(84).904.744.244 - Email: thuhuong.qui@gmail.com

EXPANDING AND DEVELOPING COMMUNITY SERVICE ACTIVITIES ON THE BASIS OF LINKING BETWEEN VOCATIONAL EDUCATION AND CONTINUING EDUCATION AT QUANG NINH UNIVERSITY OF INDUSTRY

Information about authors:

Pham Anh Mai, M. Eng., Director of Vocational Training Center, Quang Ninh University of Industry, email: maiphuongkietthao@gmail.com

Nguyen Thi Mai Huong, M.Econ., Finance and accounting Department, Quang Ninh University of Industry

Nguyen Thu Huong, M.Eng., Vocational training center, Quang Ninh University of Industry

ABSTRACT:

Continuing education is a place to resume the learning process of students who do not take the exam or fail to enter public high schools, a place to supplement knowledge and perfect skills, attitudes and qualities for human development. harmonious, suitable for the development of society. Continuing

education is carried out at continuing education institutions, general education institutions, vocational education institutions, higher education institutions, cultural institutions, workplaces, residential communities, through mass media and other means. Thus, continuing education is considered as a form of education in line with the new educational trend, which is the socialization of education, building a "learning society, lifelong learning", as the foundation for the training human resources for national development. Quang Ninh University of Industry in association with Dong Trieu Vocational and Continuing Education Center and Quang Ninh Vietnamese - Korean College manage and teach high school culture according to the program of secondary education combined with vocational training created. conditions for many school-age students to continue their studies, master their knowledge, and have the opportunity to find jobs.

Keywords: *vocational education, continuing education, learners, management*

REFERENCES

1. Education Law 2019.
2. Consolidated document 09/VBHN-VPQH dated December 31, 2015 Law on Vocational Education.
3. Resolution No. 310/2020/NQ-HDND on promulgating the policy of Vocational training support in the list of occupations that encourage training and support cultural tuition fees for junior high school graduates for further study by intermediate and college level in Quang Ninh province, period 2021-2025.
4. Resolution No. 01/2022/NQ-HDND on tuition support for preschool children, high school students, continuing education students studying at educational institutions in Quang Ninh province in the year school 2022 – 2023.

Ngày nhận bài: 13/3/2023;

Ngày gửi phản biện: 14/3/2023;

Ngày nhận phản biện: 17/4/2023;

Ngày chấp nhận đăng: 21/4/2023.